

NUORET MIELENTERVEYS-, PÄIHDE- JA SOSIAALITYÖN SOKKELOISSA - TUTKIJASEMINAARI

ABSTRAKTIKIRJA

SUOMENKIELISET ESITELMÄT

TO 10.06.2021 klo 12–15

Nuoret ja päihteet - tutkimusta jalkautuvan nuorisotyön arjesta

Riikka Perälä, asiantuntija, EPT-verkosto

Nuorena alkaneet päihdekokeilut ja varsinkin säännöllinen päihteiden käyttö nuoruudessa lisäävät riskiä vakavien päihdeongelmien muodostumiseen aikuisena. Tutkimusten perusteella päihdehoitoon hakeudutaan useita vuosia ensimmäisten kokeilujen jälkeen. Useissa tilanteissa päihteiden käytöt aiheuttamat fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset haitat ovat tällöin jo hyvin vakavia. Esityksessä nostetaan esille jalkautuvan nuorisotyön ja muun nuorille suunnatun tuen, kuten ehkäisevän päihdetyön, mahdollisuuksia auttaa päihteidenkäytön alkuvaiheessa olevia nuoria. Tämän lisäksi nostetaan esille ongelmia ja kynnyksiä avun antamisessa ja saamisessa. Aineistona on osallistuvaan havainnointiin perustuvat muistiinpanot kadulla tehtävästä nuorisotyöstä, jotka on tehty keväällä 2021 osana laajempaa nuoriin ja kaupunkitilaan kohdistuvaa Nuorisotutkimusverkoston tutkimushanketta.

Uudenmaan nuorten mielenterveyspalveluiden kerääminen ja kartoittaminen ESMS-r -työkalua soveltaen

Johanna Hedman, väitöskirjatutkija, Helsingin yliopisto.

Kehittämispäällikkö, SOS-Lapsikylä

Esityksessä tutustutaan eurooppalaisen mielenterveyspalvelujen kartoittamistyökalun (ESMS-r) avulla tehtyyn tutkimukseen, jossa kuvattiin nuorten mielenterveyspalveluita Uudenmaan alueella vuonna 2014. Palveluita tarkastellaan lukumäärän, monipuolisuuden ja avohoidon henkilöstöressurssien perusteella sekä suhteutetaan lastensuojelun asiakasnuorten määrään. Nuorten hyvinvoinnin riskitekijät ja palveluiden monipuolisuus korreloivat alueen väkiluvun kanssa. Avohoidon henkilöstön resursointi ei ollut suhteessa väkimäärään, lastensuojelun avohuollon asiakkaisiin tai kodin ulkopuolelle sijoitettuihin. Lisäksi monilla alueilta puuttuivat kokonaan esimerkiksi päivätoimintojen ja liikkuvan avohoidon palvelut. Tarkastelun perusteella alueen nuorten mielenterveyspalveluiden avohoito vaikuttaisi eriarvoiselta ja sattumanvaraiselta. Tulokset ovat tarpeen suunniteltaessa palveluiden kehittämistä siten, että kaikilla nuorilla on tarjolla yhtäläisiä palveluita kotikunnasta riippumatta. Nämä asiat tulisi huomioida myös tulevassa sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksessa.

Nuorisoriollisuus ja palveluiden pirunpolska

Hanna-Kaisa Pernaa, tutkijatohtori, Vaasan yliopisto

Julia Saarholm, tutkimuskoordinaattori (Pirunpolska), kouluttaja, Aseman Lapset ry

Jenni Kuoppala, tutkimusavustaja, Vaasan yliopisto

Palvelujen pirunpolskasta nuorten nuotteihin -hankkeessa tutkitaan 2021–2022 rikoksilla oireilevien nuorten tarpeita ja niihin vastaamiseen tarkoitettuja palvelurakenteita. Pitkittynyt ja vakava nuorisoriollisuus on kompleksinen ilmiö, joka kasautuu pienelle joukolle vaikeasti rakastettavia nuoria. Sen hinnaksi muodostuvat inhimillisen kärsimyksen lisäksi valtavat yhteiskunnalliset resurssit. Pirunpolskalla viittaamme yhteiskuntamme tarjoamien palvelujen tilaan, jossa sektoroituneet rakenteet vaikeuttavat tarpeiden näkemistä ja niihin tarttumista sellaisina kokonaisuuksina, joita kompleksisten, jopa pirullisten ongelmien kohtaaminen

edellyttää. Koska Suomella ei ole varaa menettää yhtäkään nuorta, haemme vastauksia siihen, miten palvelurakenteita tulisi kehittää, jotta ne vastaisivat paremmin rikoksilla oireilevien nuorten tarpeisiin? Kompleksisuuden ja pirullisten ongelmien tematiikkaa lähestytään monivaiheisesti ja -äänisesti: haastattemme haavoittuvassa asemassa olevia, rikoksilla oireilevia nuoria sekä heidän lähi- ja ammattilaisverkostojaan.

Menetelmät:

Nuorten ja heidän perheidensä haastattelut.

Fasilitoiduissa asiantuntijatyöpajoissa sovelletaan osallistavia menetelmiä (mm. Tricotocon ja World Cafe). Saadut tulokset ja niistä seuraavat kehittämissuositukset altistetaan ammattilaistoimijoiden ja haastateltujen anonyymille arvioinnille verkkopohjaisen eDelphi-metodin avulla. Hankkeessa hyödynnetään valtionrajat ylittävää ymmärrystä naapurimaamme Viron kanssa, joka kamppailee samojen ongelmien parissa. Hankkeen tutkijoina toimivat Vaasan yliopiston hallintotieteiden kompleksisuustutkijat sekä kriminologian dosentti Henrik Elonheimo.

Tulokset:

Hankkeessa tuotetaan 1) uutta tietoa tukemaan palvelujen järjestämiseen liittyvää päätöksentekoa; 2) eri alojen ammattilaisille kohdistettua, tutkimustuloksia konkretisoivaa ja toimintaa edistävää tietokirjallisuutta; sekä 3) aiheen kansallisia ja kansainvälisiä kehittämisseminaareja.

Johtopäätökset:

Johtopäätökset kiteytyvät tulevina vuosina. Hanke on vasta alkanut ja nyt ollaan kirjoittamassa kahta ensimmäistä artikkelia 1. monialaisen seminaarin asiantuntijoiden ajatuksista että nuorten elämänpolullisten haastatteluiden myötä. Tutkimushanke jalkautuu tekemään lisää haastatteluita syksyllä 2021.

Kannabishanke

Aleksi Hupli, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto

Kannabisinterventio nuorille kannabiksenkäyttäjille -hanke oli Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:n ja YAD Youth Against Drugs ry:n valtakunnallinen yhteishanke, jota toteutettiin vuosina 2018–2020. Kyseisen arviointitutkimuksen tarkoituksena oli selvittää KASVI-interventiomallin ja työkalujen käyttöä terveys- ja sosiaalialan ammattilaisten osalta. Lisäksi mallin ja työkalujen toimivuutta kysyttiin hankkeen kohdepopulaation näkökulmasta eli nuorilta, jotka ovat käyttäneet kannabista. Arviointitutkimuksen pääasiallisena tutkimusmetodina oli valtakunnallinen verkkokysely, jonka kohteena oli niin ammattilaiset kuin nuoret. Ammattilaisten osalta kysely keräsi yhteensä 64 vastaajaa. Nuorten vastaajien määrä oli ikäsuodatuksen jälkeen 205. Nuorten ja ammattilaisten käsitykset niin työkalujen kannabiksen käyttöä vähentävistä vaikutuksista, kuin yleisesti käsitykset kannabiksesta, erosivat toisistaan huomattavasti. Merkilläpantavaa työkalujen arviointituloksissa on kuitenkin se, että suurin osa niin ammattilaisista kuin nuorista koki, ettei kehitettyihin työkaluihin tarvitse juurikaan lisätä mitään. Enemmistö nuorista arvioi myös usean työkalun olevan sinänsä hyödyllinen, vaikkei niillä välttämättä ole ollut vaikutusta omaan kannabiksen käyttöön. Kohderyhmien huomattavan erilaiset käsitykset työkalujen vaikuttavuudesta, ja useimmista tutkimuksen lisäosiossa esitetyistä kannabikseen liittyvistä väitteistä, kertoo kuitenkin, että ryhmien välistä vuoropuhelua on hyvä pyrkiä jatkossakin kehittämään

Tutkittua tietoa nuorten mielenterveys- ja päihdetyön tueksi: NUMPA-hankkeen esittely

Jouni Tourunen, dosentti, tutkimuspäällikkö, A-klinikkasäätiö

Susanna Jurvanen, tutkija, Nuorisotutkimusseura

Alix Helfer, tutkija, A-klinikkasäätiö

Tutkittua tietoa nuorten mielenterveys- ja päihdetyön tueksi (NUMPA) -tutkimushankkeen tavoitteena on tuottaa tutkittua tietoa nuorten mielenterveys- ja päihdetyön yhteistyön ja käytäntöjen kehittämiseen. Yhteishankkeen tarkoituksena on kartoittaa nuorille suunnattujen mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokonaisuutta erityisesti sosiaalityön kannalta. Hankkeessa

selvitetään toimijoiden välistä yhteistyötä ja työnjakoa sekä kokemuksia hyvistä käytännöistä sekä tavoitetaan laajasti ammattilaisia ja päättäjiä. Olennaista on saada esille myös nuorten näkökulmia, sillä he ovat parhaita asiantuntijoita kertomaan palvelutarpeistaan ja palvelujen käytön esteistä sekä kokemuksistaan päihde- ja mielenterveyspalveluista. Tietoa kerätään haastattelujen ja sähköisten palvelujen kautta. Nuorisotutkimusseuran, A-klinikkasäätiön, MIELI ry:n ja SPR:n nuorten turvatalotoiminnan NUMPA-hanke on osa Valtioneuvoston kanslian rahoittamaa tutkimus- ja selvitystoimintaa.

IN ENGLISH

ENGLISH PRESENTATIONS

THURSDAY JUNE 10, 2021, 3-6 PM

Integrated youth service hubs development in Canada: Research, practice, and scale

Lisa D. Hawke, Ph.D.,

Project Scientist, Margaret and Wallace McCain Centre for Child, Youth and Family Mental Health Centre for Addiction and Mental Health

Associate Member, Yeates School of Graduate Studies, Ryerson University

Assistant Professor, University of Toronto, Department of Psychiatry

Joanna Henderson, Ph.D. C.Psych.

Executive Director, Youth Wellness Hubs Ontario

Director, Margaret and Wallace McCain Centre for Child, Youth and Family Mental Health

Implementation Director and Scholar, Cundill Centre for Child and Youth Depression

The integrated youth service hub model of youth mental health, substance use and wellness service delivery is emerging around the world, with leading models emerging in Canada, Australia, Ireland, and more. This presentation will provide an overview of this innovative model of service

delivery, focusing on developments in Ontario, Canada. The YouthCan IMPACT project is a service development and pragmatic randomized controlled trial project operated in Toronto, Canada. Developed collaboratively with youth, caregivers, and community partners, this model has been implemented and subjected to a rigorous research endeavor, comparing hub services to hospital-based treatment as usual. With youth, caregiver, and community engagement at the forefront, the project has produced many learnings with respect to model development, testing and scale. Inspired by the YouthCan IMPACT model, the Youth Wellness Hubs Ontario initiative emerged as a government-funded provincial scale up of the model with extensive program evaluation components. Together, these endeavors demonstrate the importance of working in a stakeholder-engaged manner, co-constructing services and research with diverse stakeholders, and creating research evidence to inform youth mental health, substance use, and wellness services. Insights from model development and scale up initiatives will be discussed.

Mental health services for young people as spaces of whiteness

Tuuli Kurki, Postdoctoral researcher, University of Helsinki

Shadia Rask, Research Manager, THL - Finnish institute for health and welfare

The National Mental Health Strategy states that mental health services must adhere to the principle of equity, i.e., “special attention should be given in the design of services to groups who would otherwise be at risk of remaining in an unequal position” (STM 2020, 29). In youth mental health NGOs, participating in my ongoing research project (RaMePOC: Racism, Mental Health and Young People of Colour), the principle of equality and equity is stated to mean, in addition to accessibility, for example, that services are “attractive to all young people and diversity is valued and nurtured in its activities”. The principle of equality and equity should also extend to the visual communication of NGOs and ideally represent the diversity of young people living in the Finnish society. However, as Sara Ahmed (2012) has argued, mere public commitment to equality does not yet guarantee equality and diversity in practice, and equality and non-discrimination plans alone do not eliminate racism and normative whiteness from institutions and their services.

In this presentation – and in an article in process co-authored with Shadia Rask – we analyse the images of youth mental health services by utilizing the concepts of representation and intersectionality. We analyse what kind of images are presented to young people on the websites of youth mental health services and do these images offer possibilities of identification to young people of colour. In our analysis representation refers not only to visibility and invisibility, but also to voicing and silencing. By focusing on the intersectionality of representations, we pay attention to how and what kind differences and distinctions intersect in the images. Our data consist of images we have compiled from websites that promote mental health and wellbeing and offer mental health services for young people. Of the images, we have selected for analysis only those including images of people or illustrated human figures.

Although our analysis focuses on the images of youth mental health services, our broader question is how whiteness dominates different social spaces. Based on our preliminary analysis, the images highlight white, healthy, well-off and happy young people. When the images of youth mental health services represent normative whiteness, at the same time, they define who belongs to these services, who are invited to participate in their “spaces”. When the spaces of youth mental health services are dominated by whiteness, young people of colour may feel unsuitable to these services or being out of place within the services, including feelings of insecurity and exclusion (see also Reay et al. 2005). If unquestioned, whiteness of youth mental health services may thus limit the possibilities for young people of colour to seek help and participate in mental health services.

A two-stage health examination process in identifying university students’ mental health problems: a register study

Paldanius Susanna, LL, PhD University of Tampere

Background:

Mental health problems (MHP) are highly prevalent among university students, and they are associated with multiple negative outcomes. We study the two-stage health examination process of the Finnish Student Health Service (FSHS) in identifying the students with mental health

problems. The process includes an electronic health questionnaire (eHQ) and a subsequent health check if necessary.

Methods:

This is a nationwide register-based cohort study utilizing individual level data. The cohort consists of all the university entrants from the 2011-2012 academic year in Finland (n=15,722). Students who had MHP during the six-year follow-up were identified from FSHS medical records. Logistic regression analyses were performed to study the association between MHP and the students' eHQ responses and health check attendance.

Results:

Altogether 14,314 students were included. Of those, 24% had MHP during the follow-up (n=3,408). The response rate to eHQ was higher among students with MHP than without MHP (63% vs 52%, $p < 0.001$). Students with MHP were more likely to be referred to a health check (59% vs 36%, $p < 0.001$) and to attend the health check (50% vs 37%, $p < 0.001$) than students without MHP. The two strongest predictors for MHP were expressed will to discuss about MHP-related issues (OR 4.14, CI 3.25-5.27) and negative score of FACTOR "Psychosocial" (low state of mind, loneliness, relationship with parents, experience of social situations) of the eHQ (OR 4.06, CI 3.03-5.44).

Conclusion:

Contrary to the previous literature among adult population, the students with MHP are more likely to respond to the eHQ, to be referred to a health check, and attend the health check if referred. This might indicate that the two-stage health check process of FSHS enhances the identification of MHP, and provides a low threshold access to mental health services for university students.